

Inspreektekst op *Startnotitie Bomenprogramma*, 14 juni 2022

Geachte commissieleden,

Allereerst: gefeliciteerd met uw verkiezing als raadslid of collegelid. Wij zijn blij kennis te maken en hopen op positieve samenwerking in de komende vier jaar.

Ik richt mij tot u over de Startnotitie Bomenprogramma. Ik doe dat namens een aantal Dordtse organisaties. Dat zijn *de Stichting Bomenridders Dordrecht*, *Stichting DE STAD*, *IVN-Dordrecht*, *Meer Bomen Nu Dordrecht* en het *Platform Duurzaam Dordrecht*. Wij willen u graag voorzien van onze ideeën over deze startnotitie en zijn bredere context.

Allereerst stellen wij het op prijs dat de startnotitie zichtbaar maakt dat de staat van het gemeentelijk bomenbestand achteruit kachelt, en wel als gevolg van achterstallig en te beperkt onderhoud. Kijk alleen al naar het grote aantal zieke bomen. Dat is deels een natuurverschijnsel, maar zeker ook het gevolg van eerdere bezuinigingen. Wij erkennen dat de gemeente innovatief met haar bomen omgaat, door experimentele bestrijdingsmethoden van boomziektes of ecologische bestrijding van hinder door bladluis. Maar die creativiteit kan niet verbloemen dat we te maken hebben met een structureel te klein beheerbudget bij de gemeente. Dat erkent de startnotitie ook. Maar dat moet dan ook reden zijn om het nu niet bij tijdelijke stoplappen te laten. Dit is het moment om door

te pakken. Niet om ‘awards’ te winnen, maar om van Dordrecht een aantrekkelijke, klimaatneutrale, leefbare en biodiverse stad te maken, binnen en buiten de singels, binnen en buiten de bebouwde kom. Bomen spelen hierin een existentiële rol. Zij zijn het natuurlijk kapitaal van de stad, van groot belang voor de bewoners én bedrijven van nu en voor de toekomst.

U begrijpt dan ook dat wij warme pleitbezorgers zijn van scenario A+. Wij hopen dat het nieuwe college én u de financiële ruimte voor dit scenario waarmaakt. Dat is geen vrijblijvende keuze: met iets anders dan A+ zijn het Groen-Blauw Programma, de Omgevingsvisie én een klimaatneutraal Dordrecht in 2040 niet te realiseren.

De startnotitie is in kern een beheerprogramma voor gemeentelijke bomen. Alleen daarvan zijn de kosten in beeld gebracht, in aflopende scenario's. Helaas zijn de baten niet benoemd, in ieder geval niet in getal. Dat hoeft niet alleen over euro's te gaan. Het gaat ook over kwalitatieve baten, zoals CO2-vastlegging, afvang fijnstof, minder hittestress, waterberging en water vasthouden, een gezondere woon- en leefomgeving en een aantrekkelijke stad met een goed vestigingsklimaat.

Maar er moet meer. Een nieuwe start met een nieuw college is wat ons betreft de opmaat om het écht anders te doen. We noemen – niet uitputtend – een aantal urgente maatregelen:

Urgente maatregel nummer 1: behoud van de bomen die er nu zijn en die vaak toch sneuvelen. Dus:

- Het is tijd het door de vorige wethouder beleden, maar niet in beleid omgezette uitgangspunt “nee, niet kappen, tenzij” te verankeren en ook de herplantplicht strakker te maken, inclusief handhaving. Dat vergt een aanscherping van de APV.
- Het is tijd voor een herijking van de beoordelingstabel bij kapaanvragen. Die tabel geeft nu maximaal 1300 punten voor kap

en maximaal 375 punten voor behoud van een boom. Daar lopen groene organisaties ontmoedigend tegenaan, maar dat zijn úw eerdere politieke keuzes. Dat moet anders. Daar denken we graag over mee.

- Het is tijd voor een andere benadering van de Bomenlijst. Nu sneuvelen regelmatig iconische bomen buiten de singels omdat ze 'toevallig' niet op de Bomenlijst 2020 staan, ook al hebben ze een stamdoorsnede van meer dan 20 centimeter. Wij verzoeken u het college op te dragen in beginsel IEDERE boom met minimaal deze omvang te beschermen, binnen en buiten de singels, binnen en buiten de bebouwde kom en ongeacht of de boom op openbare dan wel particuliere grond staat. Zodat niet teveel bomen het loodje leggen om reden van 'teveel' blad, 'teveel honingdauw', 'teveel' schaduw op de zonnepanelen, 'teveel' in de weg bij een nieuw- of verbouwproject. Als we deze argumenten blijven accepteren halen we de biodiversiteits-, leefbaarheids- en klimaatdoelen nooit.

Urgente maatregel nummer 2: de noodzaak van meer bomen:
In het GroenBlauwe Programma staat inzet voor meer bomen in de wijken, op gemeentegrond en bij particulieren. Niet in het minst om de toenemende hittestress te beperken en koele routes te creëren. Dat lijkt ten onrechte te ontbreken in het voorliggende Bomenprogramma, voor zover het meer bomen op gemeentegrond betreft. Dus ontbreekt ook het bijbehorend budget.

Urgente maatregel nummer 3: groen als basisuitgangspunt bij nieuwe ontwikkelingen:

Het is hoog tijd dat groen niet een sluitpost is maar een integraal onderdeel vormt als voorwaarde vooraf, nog voor de eerste planvorming. Ontwikkelaars plannen graag vanuit een schone lei, maar dan gum je al het bestaande groen weg, net als vroeger op de lei. Daarna worden nieuwbouw-projecten voorzien van boomspruitjes, geheel anders dan de animaties van ontwikkelaars de

bewoners willen doen geloven. Neem bijvoorbeeld de Spoorzone, waar tientallen nu aanwezige megagrote bomen op de animaties volledig ontbreken.

Urgente maatregel nummer 4: participatie. Het is hoog tijd voor een steviger stimulans richting bewoners op ons eiland om ook zelf rekening te houden met het belang van bomen. Daar zou een bomenconsulent en/of 'bomendokter' voor particulieren bij kunnen helpen, net als het actief aanbieden van zaailingen aan inwoners met een eigen tuin en het aanbieden van voorlichtingsbijeenkomsten over bomen op onze scholen.

En last but not least: zorg voor voldoende budget voor goed boombeheer bij de eigen organisatie. Ga dus voor A++.

Wij zijn als vrijwilligersorganisaties ten volle bereid om met u mee te denken en u in het vervolgtraject met onze specifieke liefde voor en kennis over bomen bij te staan. Zie daarvoor ons Bomenmanifest dat u dadelijk door Anneke van Veen zal worden aangeboden.

Dank u voor uw aandacht.